

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2019 - 16989
Den x. november 2019

Bilag til besvarelse af LIU alm. del – spørgsmål nr. 20

Initiativ	Status
Ekspert- og praktikergruppe vedr. kønsroller, negativ social kontrol og ligestilling: Ligestillingsministeren nedsætter en ekspert- og praktikergruppe, som skal komme med anbefalinger til, hvordan minoritetsetniske mænd og -drenge kan inddrages i forhold til at fremme ligestilling. Initiativet er en opfølgning på undersøgelsen om opfattelser af kønsroller, ligestilling og maskulinitet fra februar 2019. Styrelsen for International Rekruttering og Integration har endvidere som led i arbejdet med Dialogkorpset igangsat et forløb, hvor unge mænd i udsatte boligområder uddannes til at gå i dialog med andre unge om de kønsnormer, de lever efter.	<p>Som opfølgning på undersøgelsen af maskulinitetsopfattelser og holdninger til ligestilling fra februar 2019 afholdte den daværende ligestillingsminister et dialogmøde med 11 eksperter og praktikere. På mødet blev det bl.a. drøftet, at undersøgelsen viste, at en høj grad af religiøsitet har en klar betydning for holdningen til ligestilling på tværs af køn og etnisk baggrund. På den baggrund blev det besluttet at udarbejde en supplerende analyse af religion og religiøst tilhørsforholds betydning for holdninger til ligestilling. Viden fra de to undersøgelser er inddraget i rettighedskampagnen ”Ret til ligestilling”.</p> <p>For så vidt angår kompetenceudvikling for unge mænd i udsatte boligområder oplyser Udlændinge- og Integrationsministeriet:</p> <p>”Formålet med kompetenceudviklingsforløbet er at forebygge negativ social kontrol gennem ung-til-ung dialog, herunder at gøre unge mænd i udsatte boligområder bevidste om egne værdier, grænser og mål i livet. Formålet er endvidere at fremme positive holdninger til kønsligestilling samt at motivere de unge mænd til at reflektere over de kønsnormer, de lever efter.</p> <p>Initiativet gennemføres i samarbejde mellem Mellempøkeligt Samvirke og Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI) Dialogkorps.”</p>
Oplysning og information om jomfruhindemyten: Regeringen har iværksat forskellige initiativer, der skal bidrage til at mane jomfruhindemyten til jorden, bl.a. et lovforslag om et forbud mod konstruktion af en kunstig hymen, der forventes at træde i kraft den 1. juli 2019. Sundhedsministeren har bedt Sundhedsstyrelsen om at sikre, at de ord og begreber, som styrelsen anvender, er ”up to date” med den nyeste viden og sproglige udvikling og ikke fastholder et kønsstereotyp billede.	<p>Sundheds- og Ældreministeriet oplyser:</p> <p>”Forbuddet mod konstruktion af kunstig hymen, som trådte i kraft den 1. juli 2019, har sendt et klart signal om, at ideen om en intakt hymen ved indgangen til ægteskab ikke hører til i et moderne samfund som det danske.</p> <p>Sundhedsstyrelsen er bevidst om at anvende en sprogbrug, der er i tråd med nyeste viden og sproglige udvikling, og som ikke fastholder et kønsstereotyp billede.</p> <p>Foreningen Sex & Samfund modtager årligt støtte til gennemførelse af en række initiativer i relation til seksuel sundhed, hvor det præcise indhold i initiativerne aftales med Sundhedsstyrelsen. Af konkrete initiativer har foreningen Sex & Samfund som en integreret del af deres undervisning til unge en del information om emnet på deres hjemmeside https://www.sexlinien.dk/emneside-piger/kvindes-kroppe/moedommen.aspx</p> <p>Derudover er der udgivet en pjece ”Fakta og myter om mødommen” https://www.sexfordig.dk/media/33336/fakta-og-myter-om-moedom.pdf”</p>

<p>Initiativer om ophævelse af religiøse ægteskaber: Udlændinge- og Integrationsministeriet igangsætter en ny undersøgelse om religiøse ægteskaber og skilsmisser. Styrelsen for International Rekruttering og Integration styrker også deres uddannelsesindsats til kommunale medarbejdere med et nyt kursus om religiøse vielser uden borgerlig gyldighed samt skilsmisse. Endvidere arbejdes der sammen med relevante organisationer om en kampagne om rettigheder i forhold til indgåelse og opløsning af ægteskaber efter dansk ret.</p>	<p>Udlændinge- og Integrationsministeriet oplyser:</p> <p>”Indsatsen består af tre initiativer: en undersøgelse om etniske minoritetskvinder og skilsmisse, opkvalificering af kommunalt ansatte samt en kampagne om rettigheder i forbindelse med ægteskab og skilsmisse.</p> <p>VIVE udarbejder på vegne af Udlændinge- og Integrationsministeriet en <u>undersøgelse om religiøse vielser og skilsmisser</u> samt den negative sociale kontrol som kvinder, der ufrivilligt fastholdes i et ægteskab, udsættes for. Rapporten forventes klar i starten af 2020.</p> <p>SIRI har udviklet et kursus til kommunale sagsbehandlere om <u>udfordringerne i forhold til religiøse vielser</u>. Der er afholdt to temadage i 2019 for fagfolk, hvor i alt 69 personer har deltaget. Temadagen udbydes igen 6-8 gange i 2020.</p> <p><u>Kampagnen</u> bygger oven på Ligestillingsafdelingens eksisterende kampagne Ret til ligestilling. Kampagnen består af et undervisningsmateriale, opkvalificering af 40 eksisterende kampagneundervisere, gennemførelse af 20 kurser, der udelukkende omhandler emnet religiøse vielser samt 70 kurser hvori emnet indgår samt 15-20 individuelle rådgivningsforløb om religiøse vielser via RED Rådgivning. Aktiviteterne påbegyndes i december 2019.”</p>
<p>Flere etniske minoritetskvinder i beskæftigelse: Som led i satspuljeaftalen for 2019 igangsætter Udlændinge- og Integrationsministeriet en målrettet og koordineret indsats med op til 25 deltagende kommuner, der skal få flere indvandrerkvinder i arbejde. Initiativet har fokus på barrierer og problemstillinger forbundet med etniske minoritetskvinders vej ind på arbejdsmarkedet, herunder manglende kompetencer og kendskab til det danske samfunds normer og værdier, social isolation eller negativ social kontrol.</p>	<p>Udlændinge- og Integrationsministeriet oplyser:</p> <p>”SIRI udmønter i perioden 2019-22 projektet ”Flere kvinder med indvandrerbaggrund i beskæftigelse”. Målgruppen for projektet er kvinder uden for integrationsloven med ikke-vestlig baggrund med en række sammensatte og komplekse udfordringer. Det langsigtede mål med projektet er, at flere kvinder fra målgruppen går fra passiv forsørgelse til uddannelse eller ordinær beskæftigelse og deltager i det danske samfundsliv – også uden for arbejdsmarkedet.</p> <p>Der er givet tilsagn til 15 kommuner. I december 2019 afholder SIRI opstartsmøde for alle de deltagende kommuner.”</p>
<p>Demokratisk engagement: Udlændinge- og Integrationsministeriet har i efteråret 2018 udmeldt en pulje på 5 mio. kr., der understøtter initiativer, som sætter fokus på forståelse for det danske samfund, herunder ligestilling og demokratisk engagement blandt personer med etnisk minoritetsbaggrund i udsatte og isolerede boligområder. Puljen er målrettet civilsamfundsaktører evt. i partnerskab med kommunale institutioner i og omkring udsatte boligområder.</p>	<p>Udlændinge- og Integrationsministeriet oplyser:</p> <p>”Puljen på 5 mio. kr. blev udmøntet i december 2018. Projekterne løber frem til december 2020. Formålet med puljen er at understøtte initiativer, der kan udfordre manglende demokratisk forståelse, undertrykkende normer og negativ social kontrol i forhold til beboere med etnisk minoritetsbaggrund i udsatte og isolerede boligområder.”</p>

Demokratisk dannelse: Undervisningsministeren har iværksat forskellige initiativer, der skal styrke den demokratiske dannelse på ungdomsuddannelserne. Der er blevet afsat penge til afholdelse af en konference, der afholdes ultimo januar, og udvikling af undervisnings- og vejledningsmateriale vedrørende demokratisk dannelse. Derudover er der nedsat et Råd for demokratisk dannelse, som bl.a. kan drøfte, hvordan eleverne opnår viden om og accept af frihedsrettigheder og værdier som ligestilling mellem kønnene.

Børne- og Undervisningsministeriet oplyser:

”Konference om demokratisk dannelse i januar 2019:

- Dialogdag om demokratisk dannelse blev afholdt den 28. januar 2019 i Odense med 83 deltagere.
- Dialogdagen er ikke blevet evalueret men havde til formål at invitere til debat og dialog med deltagerne om forskellige måder at arbejde med demokrati og frihedsrettigheder på de enkelte institutioner på.

Udvikling af undervisnings- og vejledningsmateriale vedrørende demokratisk dannelse:

- Materialeudviklingen er annulleret.
- Der er i 2018 udviklet over 700 materialer om demokratisk dannelse i forbindelse med kampagnen ’Demokrati under udvikling’ med tilhørende hjemmeside (duu.dk). Der er udviklet materialer målrettet grundskoler og ungdomsuddannelser om emnerne demokratiske samtaler, demokratiske fællesskaber, demokratiske handlegemener og demokratisk deltagelse samt kritisk refleksion mv.
- STUK har via satspuljeinitiativet ”Forebyggelse af radikaliserings og social kontrol” fået udarbejdet et stort materiale målrettet fagprofessionelle i dagtilbud, fritidstilbud, grundskole, erhvervsskoler og gymnasier om arbejdet med tidlig forebyggelse af radikaliserings og social kontrol, samt redskaber og øvelser til at skabe dialog om svære emner. Det er færdiggjort og offentliggjort i september 2019 på emu.dk.
- Aktuelle besøgstal på emu.dk og duu.dk kendes ikke.

Rådet for demokratisk dannelse:

- Rådet for Demokratisk Dannelse på ungdomsuddannelserne har afholdt møder i november 2018 og april 2019. Disse møder tog udgangspunkt i nogle fiktive men dog realistiske cases, hvor det demokratisk dannende undervisningsmiljø var udfordret. På den baggrund kom rådet med anbefalingerne til, hvordan denne type situationer kunne håndteres, og anbefalingerne var målrettet hhv. børne- og undervisningsministeren, ledelserne og lærerne på ungdomsuddannelsesinstitutioner.
- Anbefalingerne blev offentliggjort i hhv. december 2018 og maj 2019.”

Obligatorisk læringstilbud til 1-årige børn i udsatte boligområder: Regeringen har indgået en del-aftale på Børne- og Socialministeriets område med Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti om at indføre et 25-timers obligatorisk læringstilbud til 1-årige børn i udsatte boligområder, der ikke er i dagtilbud. Læringstilbuddet skal medvirke til at give børn fra udsatte områder en god start på livet og bekæmpe parallelsamfund ved at styrke børnenes dansksproglige kompetencer og generelle læringsparathed samt introducere dem til danske traditioner, demokratiske normer og værdier, som fx ligestilling mellem kønnene. Det forventes, at de nye regler træder i kraft d. 1. juli 2019.

Børne- og Undervisningsministeriet oplyser:

”Loven trådte i kraft d. 1. juli 2019. Som en del af arbejdet med realisering af de obligatoriske læringstilbud er der igangsat en række initiativer til brug for både kommuner og de medarbejdere og ledere, som skal tilrettelægge forløbene, herunder bl.a.:

- Der er lavet en vejlednings- og inspirationshåndbog til det pædagogiske personale, som skal tilrettelægge de målrettede forløb for børn og forældre, ligesom der er blevet lavet en kort film, der kan anvendes i dialogen med de forældre, som har børn i målgruppen for de obligatoriske læringstilbud.
- Der er i efteråret 2019 programsat i alt 6 temadage i Aarhus, Odense og København om de obligatoriske læringstilbud målrettet det pædagogisk personale og andre professionelle med interesse for emnet.
- Et hold praksiskonsulenter har fra august 2019 tilbudt rådgivningsindsatser, der kan understøtte kommunernes arbejde med at planlægge de obligatoriske læringstilbud. Praksiskonsulenternes rådgivning retter sig primært mod pædagogiske ledere og medarbejdere i de daginstitutioner, som skal varetage det obligatoriske læringstilbud, og sekundært forvaltningsledelsen og nøglemedarbejdere med ansvar for kommunens obligatoriske læringstilbud.”

Forebyggelse af radikaliserings og negativ social kontrol i dagtilbud, grundskolen, fritidstilbud og ungdomsuddannelser:

Undervisningsministeriet igangsætter primo januar 2019 en kvalitativ undersøgelse af negativ social kontrol på ungdomsuddannelserne, der skal belyse karakteren af social kontrol, selvsegregering og kulturkonflikter blandt eleverne. Ministeriets læringskonsulenter tilbyder vejledningsforløb om indsatser, der styrker børn og unges modstandskraft mod radikaliserings og negativ social kontrol. Der udvikles endvidere forløb, der skal ruste undervisere på ungdomsuddannelser til at undervise i kontroversielle og følsomme emner.

Børne- og Undervisningsministeriet oplyser:

”Kvalitativ undersøgelse om negativ social kontrol:

- Undersøgelsen er gennemført og forventes offentliggjort i november 2019.
- Undersøgelsen belyser karakteren af og årsager til negativ social kontrol og selvsegregering på udvalgte ungdomsuddannelser. Undersøgelsen ser således ikke på omfanget eller effekten af negativ social kontrol.
- Undersøgelsen er gennemført på 14 ungdomsuddannelsesinstitutioner (stx, SOSU og merkantile), herunder både med en relativt høj og en relativt lav andel elever med udenlandsk herkomst, og bygger på interviews med i alt 68 ledere, undervisere, vejledere og elever. Fokus er på interviewpersonernes oplevelse af negativ social kontrol og selvsegregering. Undersøgelsen er ikke repræsentativ.

Læringskonsulenternes vejledningsforløb om indsatser, der styrker børn og unges modstandskraft mod radikaliserings og negativ social kontrol:

- Der gennemføres 28 vejledningsforløb i alt fordelt på institutioner i dagtilbud, fritidstilbud, grundskolen og ungdomsuddannelserne.
- Rambøll har fra 2017-2019 gennemført en midtvejsevaluering af initiativet, der viser, at vejledningsforløbene opleves relevante og anvendelige for de fagprofessionelles eksisterende praksis. Særligt viden, bevidsthed om og refleksion over egen praksis er styrket. Institutionerne anskuer egen praksis fra nye synsvinkler.
- Midtvejsevalueringen viser, at det er begrænset, hvor langt institutionerne er kommet med at omsætte ny viden og metoder til praksis. I overensstemmelse med projektets forandringsteori skal institutionerne i projektets anden fase, som forløber nu, arbejde med at forankre den tilegnede viden i deres daglige arbejde med fx demokrati og kritisk tænkning.
- Slutevalueringen foreligger i sommeren 2020 og vil bl.a. dokumentere børnene og de unges praksis og værdier igennem dilemmaspil. Satspulje-projektets mål om at styrke børn og unges modstandskraft mod radikaliserings og negativ social kontrol er langsigtet.

Udvikling af forløb, der skal ruste undervisere på ungdomsuddannelser til at undervise i kontroversielle og følsomme emner:

- Læringskonsulenterne afholder workshops om kontroversielle og følsomme emner med afsæt i materialet "Teaching Controversial Issues. Professional development pack for teachers" udgivet af Europarådet i 2015. I 2019 er der afholdt tre workshops med i alt 88 deltagere. Der er yderligere planlagt en række workshops om kontroversielle emner i 2019 og 2020.
- Workshops skal hjælpe lærerne med at se værdien i at lade de unge diskutere kontroversielle emner samt udvikle lærernes selvtilid og kompetencer i forhold til at gøre de kontroversielle emner til en del af dagligdagen i skolen.
- Workshops evalueres ikke selvstændigt men indgår i den generelle evaluering af læringskonsulenternes vejledning i satspuljeinitiativet.”